

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Jaarverslag 2013

Handhaving

april 2014

© Waterschap Noorderzijlvest

Handhaving

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN

2 PROCESVOORWAARDEN

- 2.1 Borging van middelen
- 2.2 Borging van het cyclisch proces
- 2.3 Evaluatie handhavingsbeleid
- 2.4 Evaluatie van de afspraken met andere overheden

3 PRODUCTEN

- 3.1 Toezicht en handhaving Waterwet
 - 3.1.1 Waterlopen / schouw
 - 3.1.2 Primaire en secundaire waterkeringen / kadeschouw
 - 3.1.3 Keur
 - 3.1.4 Grondwateronttrekkingen en lozingen
 - 3.1.5 Oppervlaktewateronttrekkingen
 - 3.1.6 Oppervlaktewaterlozingen en lozingen op het riool
 - a. Bedrijfsmatige lozingen
 - b. Rwzi's
- 3.2 Toezicht en handhaving algemene regels/besluiten
 - 3.2.1 Landbouw
 - 3.2.2 Glastuinbouw
 - 3.2.3 Besluit Bodemkwaliteit
 - 3.2.4 Vaste Objecten
 - 3.2.5 Bodemsanering
 - 3.2.6 Jachthavens
 - 3.2.7 Afvalwater Huishoudens
 - 3.2.8 Scheepsafvalstoffenbesluit
 - 3.2.9 Vaarwegbeheer
- 3.3 Meldingen/klachten/calamiteiten
- 3.4 Voorlichting

4 EVALUATIE

5 AANBEVELINGEN VOOR 2014

Lijst van afkortingen en begrippen

Resultaten samenwerkingsovereenkomst tussen waterschappen
en Rijkswaterstaat vergunningverlening & handhaving

1. ALGEMEEN

Met dit Jaarverslag geeft het Waterschap Noorderzijlvest een weergave van de resultaten van de uitvoering van haar handhavingstaak in het kader van de Waterwet. Alle organisaties met handhavingstaken op het gebied van milieuwetgeving zijn op grond van het Besluit Omgevingsrecht (art. 7.3 en 7.7) verplicht een Uitvoeringsprogramma en een Jaarverslag op te stellen.

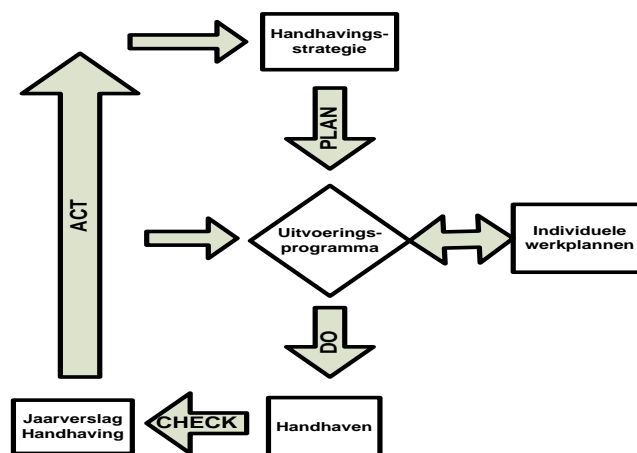
Uitgangspunt voor het Jaarverslag Handhaving is de programmering zoals die is verwoord in het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2013. In het Jaarverslag wordt de uitvoering van de handhavingstaak geëvalueerd op basis van een aantal criteria. Deze evaluatie vertaalt zich in een aantal aanbevelingen voor het Uitvoeringsprogramma van het komende jaar.

In het kader van 2^e lijns toezicht wordt het verslag jaarlijks beoordeeld door de Provincie Groningen. Belangrijke beoordelingscriteria zijn onder andere de resultaten, cijfers over de uitgevoerde controles en de handhavingsacties.

Samenwerking

Naast de wettelijk taak voor het toezicht op de naleving van de Waterwet, wordt in het programma ook het toezicht op de indirecte lozers meegenomen. Afspraken hierover zijn in 2010 in dienstverleningsovereenkomsten met de Provincies Groningen, Drenthe en inliggende gemeenten vastgelegd en waren van kracht tot de inwerkingtreding van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD). Inmiddels zijn deze overeenkomst nog voor de duur van 1 jaar (tot 2015) verlengd.

Medio 2010 hebben de besturen van de noordelijke waterschappen, Hunze & Aa's, Reest & Wieden, Velt & Vecht, en Noorderzijlvest, ook besloten om onderling intensiever te gaan samenwerken. Deze samenwerking is gericht op het vlak van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) en vooral daar waar zich kansen voordoen. Deze kansen worden met name gezien in het op projectbasis verder afstemmen van beleid en werkwijzen tussen de Waterschappen en werk voor elkaar uitvoeren (hoogspecialistisch en/of laagfrequent). Kernwoorden bij deze samenwerking zijn: pragmatisch, functioneel, klein beginnen, van onderop.

Figuur 1: Handhavingsbeleidscyclus

2. PROCESVOORWAARDEN

Om de handhavings- en toezichtstaken goed uit te kunnen voeren, dient aan bepaalde organisatorische voorwaarden te worden voldaan. Deze voorwaarden zijn: handhavingsbeleid, afspraken met andere overheden, formatie, opleiding, en financiële middelen. In het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2013 zijn de voorwaarden vastgelegd. Of deze voorwaarden in 2013 op een juiste wijze werden ingevuld en geborgd staat beschreven in dit hoofdstuk.

Programmatisch handhaven gaat uit van een zich herhalend cyclisch proces. Het repeterende karakter maakt het mogelijk om de handhavingsstrategie periodiek te toetsen en zo nodig bij te sturen. Over de voortgang en uitvoering van het programma is elk kwartaal gerapporteerd aan de procesmanager watersystemen en waterveiligheid.

De controle op de invulling van de organisatorische voorwaarden vindt plaats door te checken of de vastgestelde formatie en het budget toereikend waren om de geprioriteerde taken uit te voeren. Wanneer de geprioriteerde taken niet zijn uitgevoerd volgt er een analyse naar de oorzaak. De oorzaak kan zijn het tussentijds wijzigen van prioriteiten of de bijbehorende doelstellingen dan wel een tekort aan formatie.

2.1. Borging van de middelen (BOR - Artikel 7.5)

Formatie

In 2013 waren er 8.866 netto effectief beschikbare uren beschikbaar. Per formatieplaats (fte) is het totaal aan effectieve uren, na aftrek van uren voor verlof en ziekte, gesteld op 1.450 uren.

Totaal beschikbaar (52 weken x 36 uren)	1.872	Uur
Ziekte (5%)	94	Uur
Vakantie & feestdagen	325	Uur
Beschikbare uren	1.454	Uur

Voor het jaar 2013 had Handhaving de beschikking over 7,89 fte aan vaste formatie, bestaande uit 3 toezichthouders/handhavers complexe bedrijven, 2 toezichthouders/handhavers agrarische bedrijven en 3 toezichthouders/handhavers keur. Van de handhavers waren in 2013 4 BOA (Bijzonder OpsporingsAmbtenaar). Daarnaast was er ondersteuning voor 0,5 fte door een administratief juridisch medewerker en voor 0,5 fte door een coördinator.

Functie bevoegdheden, verantwoordelijkheden en scheiding

De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van toezichthouders en handhavers liggen vast in het mandateringsbesluit en het functieboek met de functieprofielen en competentieprofielen. Hierin zijn in 2013 geen wijzigingen geweest.

Opleidingen

Wijzigingen in wet- en regelgeving en de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van toezicht en handhaving in de afgelopen jaren, hebben nieuwe eisen gesteld aan de toezichthouders en de organisatie waarin zij werken. Dit betekent dat ze controles integraal moeten kunnen uitvoeren, waarbij naast de lozingsvoorschriften ook de voorschriften voor onttrekkingen, heffingen en keurzaken worden gecontroleerd. Een voortdurend aandachtspunt blijft het opleidings- en kennisniveau. Twee handhavers hebben in het kader van de professionalisering van de handhaving gezamenlijk met enkele collega's van andere waterschappen in 2013 een dag per

week een opleiding voor milieutoezichthouders gevolgd. Verder hebben de BOA's de verplichte jaarlijkse bijscholingscursus gevolgd. In de (uren) planning was hiermee rekening gehouden.

Financiële middelen

In de begroting voor 2013 was voldoende budget gereserveerd voor toezicht en handhaving voor de uitvoering van taken uit de Waterwet.

2.2.Borging van het cyclische proces (BOR - Artikel 7.7)

Aan het eind van elk kwartaal zijn tussenevaluaties zijn uitgevoerd. Deze tussenevaluaties bleken een nuttig instrument voor de voortgangsbewaking. Er kon tijdig worden bijgestuurd en daardoor konden uiteindelijk vrijwel alle doelen van het Uitvoeringsprogramma van 2013 worden gehaald.

2.3.Evaluatie van het handhavingsbeleid (BOR - Artikel 7.7 lid 2)

Eind 2012 is een start gemaakt met het opstellen van beleid over de wijze waarop het waterschap het strafrechtelijk instrument (procesverbaal, bestuurlijke strafbeschikking) in wil zetten. In 2013 is dit beleid verder uitgewerkt. In 2014 zal dit worden gepubliceerd op de website van het waterschap.

2.4.Evaluatie van de afspraken met andere overheden (BOR - Artikel 7.7 lid 1.c)

Lokale Handhavingsoverleggen/landelijke werkgroepen

We nemen deel aan lokale handhavingsoverleggen en aan landelijke werkgroepen. Op deze wijze leren we van elkaars vakgebieden zodat we in de toekomst de controles meer integraal en nog beter kunnen uitvoeren.

Samenwerkingsovereenkomsten

Er zijn samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten en de provincies voor de uitvoering van de Wabo zowel in Drenthe als in Groningen. In deze overeenkomsten is de afspraak gemaakt dat de indirecte lozingen tot 2015 worden gecontroleerd door het Waterschap.

Met de bevoegde gezagen was afgesproken dat zij het initiatief zouden nemen voor gezamenlijke controles. In 2013 zijn er af en toe gezamenlijke controles verricht.

Het handhavingsamenwerkingsverband, waarbij Hunze en Aa's onze zuiveringen en wij hun zuiveringen controleren, wordt gecontinueerd.

De samenwerkingsafspraken met de vier Drents Groningse Waterschappen worden in 2014 voortgezet.

Verder is er in 2013 landelijk een samenwerkingsovereenkomst tussen de waterschappen en Rijkswaterstaat afgesloten voor vergunningverlening en handhaving. Er zijn inmiddels 11 samenwerkingsprojecten opgezet variërend van opleidingen, toezicht BRZO-bedrijven, ICT tot het onderling uitwisselen van personeel. Zie voor meer informatie hierover de bijlage.

Ook lopen er regionaal enkele projecten met het Wetterskip, Hunze en Aa's en Rijkswaterstaat.

3. PRODUCTEN

3.1 Toezicht en handhaving Waterwet

3.1.1 Waterlopen / schouw

Medewerkers van de Waterschappen bekijken en controleren elk jaar in november de watergangen die van belang zijn door hun water(af)voerende capaciteit. Begroeiing en slib / bagger is van invloed op die capaciteit. Daarom moeten de eigenaren de watergangen regelmatig schoonmaken. Als tijdens de controle blijkt dat de watergang niet schoon is, dan ontvangt de eigenaar daarvan een schriftelijk bericht waarin een hersteltermijn genoemd staat. Is na afloop van deze termijn de watergang nog steeds niet in orde, dan worden de kosten van het schoonmaken verhaald op de eigenaar.

In het najaar van 2013 is ongeveer 4.000 km watergang geschouwd. Dit is een vermindering ten opzichte van 2012. De schouwkaart is deels herzien, waarbij alleen de belangrijke watergangen nog worden gecontroleerd. Het herzien van de schouwkaart heeft plaatsgevonden in 2011 en 2012. De schouwkaart behoudt ook in 2014 aandacht, om zo alleen watergangen te controleren die een belangrijke functie hebben binnen een bepaald gebied. De dorpschouw verliep volgens planning en de eerste en tweede schouwronde waren al voor de Kerst uitgevoerd.

Eind januari en begin februari 2014 is bestuursdwang toegepast bij eigenaren van sloten die hun onderhoud nog niet gedaan hadden. Tijdens de schouw is geen noemenswaardige vertraging opgelopen.

Voor het eerst is de schouw volledig digitaal uitgevoerd. Er is een nieuwe schouwapp ontwikkeld, waarmee efficiënter en uniformer kan worden gewerkt. De doorlooptijd is mede vanwege de nieuw app verkort ten opzichte van 2012.

Conclusie

- De ingelanden worden jaarlijks met advertenties in de krant door het Waterschap op de hoogte gesteld, dat de watergangen vóór 1 november moeten zijn geschoond.
- Bij ongeveer 1.760 eigenaren van percelen (in 2012 was dit een vergelijkbaar aantal) is een overtreding geconstateerd. Het Waterschap heeft deze eigenaren schriftelijk en/of mondeling benaderd. Na de herschouw bleek uiteindelijk dat 1.400 eigenaren alsnog de watergangen zelf hebben schoongemaakt.
- Bij ongeveer 29 eigenaren (in 2012 betrof dit aantal 37) was bestuursrechtelijk optreden nodig en heeft het Waterschap de watergangen op kosten van de ingelanden onderhouden.
- Het Waterschap beschouwt 2013, als een voorbeeld schouwjaar en is tevreden met het behaalde resultaat.

3.1.2 Toezicht primaire en secundaire waterkeringen / kadeschouw

Het Waterschap is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen haar beheergebied. Om die veiligheid te garanderen moeten de waterkeringen, de dijken, in orde zijn. Medewerkers van het Waterschap inspecteren en controleren de staat van de waterkeringen periodiek.

Primaire keringen

De toezichthouders zien toe op het medegebruik van de primaire kering. Regelmatig wordt de zeedijk tussen Lauwersoog en Delfzijl geïnspecteerd. Het toezicht bestaat onder andere uit het aanspreken van hondenbezitters en controle op het gebruik van motorvoertuigen op de dijk.

Tijdens de inspecties werd geconstateerd dat de beweiding van de zeedijk niet op alle plekken aan de voorwaarden voldoet. Vooral inschaarders laten teveel schapen lopen per dijkvak en zorgen voor beschadiging aan hekwerken. Tekortkomingen, zoals een beschadigde grasmat, ontbrekende stenen en slechte staat van asfalt, werden door de eigen dienst hersteld. In september is een schouw op de kering uitgevoerd. Tijdens de schouw zijn geen ernstige gebreken geconstateerd.

Conclusie

- De meeste overtredingen gingen om het niet aanlijnen van honden en het gebruik van motorvoertuigen op de dijk.
- De overtreders kregen een (mondelijke) waarschuwing van het Waterschap.

Secundaire keringen / kadeschouw

In 2013 is een afstand vergelijkbaar met het voorgaande jaar aan kades gecontroleerd. Door de kade-inspecteurs wordt kritisch naar de technische en constructieve situatie van de kades gekeken. Op basis van ervaringen uit het verleden en door meer bestuurlijke aandacht zijn minder locaties als 'matig' of 'slecht' beoordeeld.

In 2011 is een begin gemaakt met invulling te geven aan de vraag hoe om te gaan met de beoordeling 'matig'. 'Matig' is niet goed; 'matig' is in veel gevallen een kleine oppervlakkige beschadiging van de kade, die niet direct een gevaar oplevert, maar wel

aandacht verdient. In 2013 kreeg dit een vervolg. Schades aan kades en achterstallig onderhoud zijn teruggekoppeld aan de eigenaren en/of onderhoudsplichtigen van de kades. Aan de onderhoudsplichtigen is dringend verzocht om meer aandacht aan de kades te schenken en gebreken aan te pakken.

De bevindingen van de kadeschouw staan in het rapport 'Visuele inspectie Regionale keringen'. Dit rapport is naar de Provincie Groningen opgestuurd.

Conclusie

- Van de gecontroleerde 470 km kade bleek 415 km kade goed te zijn, 53 km was matig en 2 km slecht.
- De buitendienst van het Waterschap heeft de kades, die zich in slechte staat bevonden, hersteld.

Kade	Aantal km gecontroleerd	Goed	Matig	Slecht
2010	350 km	326 km (93%)	15 km (4%)	9 km (3%)
2011	503 km	416 km (83%)	67 km (13%)	20 km (4%)
2012	470 km	391 km (83%)	72 km (15%)	7 km (1%)
2013	470 km	415 km (88%)	55 km (12%)	2 km (0,4%)

3.1.3 Keur

Bij dempingen van sloten, aanleg van dammen, duikers, beschoeiingen wordt er op toegezien of aan de Keur wordt voldaan. Een vergunninghouder moet de start van zijn werkzaamheden melden, zodat er controle kan zijn op de juiste wijze van uitvoering van het werk. Dit is met name belangrijk bij vergunningen die rechtstreeks van invloed zijn op onze infrastructuur.

Controle vindt ook plaats na melding door de buitendienst of derden. Het gaat dan vaak om klachten met betrekking tot dammen met duikers, slootdempingen, beplantingen, afrasteringen en dergelijke.

De overtredingen aldaar kunnen problemen veroorzaken bij de waterbeheersing of het onderhoud aan de watergangen belemmeren. Daarom worden deze meldingen direct opgepakt.

Toezicht op grootschalige projecten (beekherstel, nieuwe woonwijken, herinrichtingen) wordt continu verricht. Tijdens de uitvoering wordt bijgestuurd en beoordeeld of kleine wijzigingen binnen de bandbreedte van vergunningen vielen. Het nauw betrokken zijn bij grootschalige eenmalige activiteiten in het watersysteem voorkomt dat uitgevoerde werkzaamheden later moeten worden gewijzigd.

Tijdens surveillance en reguliere controles zijn onder andere de volgende overtredingen geconstateerd:

- 14 slootdempingen, waarvan het merendeel in Middag Humsterland. Een deel van de slootdempingen kon alsnog worden gelegaliseerd, maar enkele sloten zijn weer in oorspronkelijk staat hersteld.
- 55 locaties waar de sloten opnieuw onder profiel gebracht moesten worden;
- 60 gevallen van overhangende takken boven onderhoudspaden, die onderhoud belemmerden;
- 15 keer oneigenlijk gebruik van het onderhoud pad, zoals omploegen, beschadigingen, bouwwerken en graafwerkzaamheden;

- Ongeveer 60 onderhoudsplichtigen van de regionale of overige keringen zijn verzocht maatregelen te nemen om te voldoen aan de gewone onderhoudsplicht. Aanschrijvingen vonden plaats conform de beleidsnotitie Schouw Regionale Waterkeringen.

3.1.4 Grondwateronttrekkingen en lozingen

In het Actviteitenbesluit en het Besluit Lozen Buiten Inrichtingen zijn algemene regels gesteld aan het lozen van grondwater. De regels voor het onttrekken van grondwater zijn opgenomen in de Keur. Belangrijk bij grondwateronttrekkingen zijn de mogelijke gevolgen voor de omgeving, zoals extreme grondwaterpeilverlagingen of zettingen.

Er is in 2013 bij 20 grondwateronttrekkingen gecontroleerd. Vooral de grondwateronttrekking op de NAM-locatie in Langelo is regelmatig bezocht. Bij de opstart van de werkzaamheden is bijgestuurd door middel van gesprek en door eisen te stellen aan rapportages en monitoring van grondwaterstanden.

Meestal is geconstateerd dat de algemene regels worden nageleefd. In een paar gevallen werd meer water onttrokken dan toegestaan, echter zonder gevolgen voor de omgeving. Het toezicht richtte zich met name op locaties waar grote hoeveelheden grondwater onttrokken werden. Het melden van de beëindiging van de onttrekking wordt veelvuldig achterwege gelaten. Voor het indienen van de registratie van meterstanden zijn aanschrijvingen verstuurd.

Conclusie

- Er zijn enkele overtredingen geconstateerd, waar tegen is opgetreden met een toezichtbezoeken en aanwijzingen ter plaatse.
- Daarnaast is er 26 keer een aansporing tot gereed melden verstuurd.

Grondwateronttrekkingen en -lozingen	Aantal controles	Overtredingen	Naleefgedrag
2011	ongeveer 30	1	97%
2012	26	3	88%
2013	20	2	90%

$$\text{Naleefgedrag} = \frac{(\text{aantal controles} - \text{aantal overtredingen})}{\text{aantal controles}} * 100\%$$

3.1.5 Oppervlaktewateronttrekkingen

Om akkerbouw- en graslandpercelen te beregenen wordt water onttrokken aan een oppervlaktewaterlichaam. Zonder vergunning mag dat maximaal 20 m³ water per uur zijn. Controles vinden plaats naar aanleiding van klachten of nadat een overtreding toevallig in het veld ontdekt is.

Bij het afhandelen van klachten en het opsporen van illegale activiteiten ligt, net als bij grondwateronttrekkingen, de nadruk op het daadwerkelijk melden van onttrekkingen.

In 2013 waren er géén klachten m.b.t. oppervlaktewateronttrekkingen en zijn er géén overtredingen in het veld geconstateerd.

3.1.6 Oppervlaktewaterlozingen en lozingen op het riool

De frequentie van het toezicht op de inrichtingen wordt bepaald met behulp van een prioriteringssysteem/risicoanalyse. Het aantal controles is afhankelijk van het naleefgedrag. Ook wordt gekeken naar de soort lozing (direct of indirect), de stoffen die geloosd worden, de omvang van de lozing en de locatie waar geloosd wordt (ecologische toestand).

Het toezicht bestaat uit bedrijfsbezoeken en afvalwaterbemonsteringen. Er wordt aan de hand van de vergunning en op de opgelegde lozingsnormen gecontroleerd.

Het toezicht op de lozers vindt op verschillende manieren plaats:

- Ad hoc en routinematige bezoeken (controleren en / of het nemen van monsters);
- Controles in het kader van regionale- en landelijke projecten;
- Beoordeling van Milieujaarverslagen en het European Pollutant Release Transfer Register (EPRTTR);
- Handhavingstoetsen en opleveringscontroles van nieuwe vergunningen.

De controlefrequentie wordt alleen vastgelegd voor routinematige bezoeken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in 3 typen controles:

- bemonsteringen;
- controlebezoeken;
- administratieve controles.

3.1.6 a Bedrijfsmatige lozingen

Bij de categorie incidentele en batchgewijze lozers is het lozingsmoment afhankelijk van meerdere factoren: weersomstandigheden, soort bedrijfsactiviteiten en andere externe factoren. Daarom komt bij deze categorie regelmatig uitval van bemonstering voor.

In de Handhavingsstrategie 2009 is beleid vastgelegd waarin de afweging staat hoe men bij uitval handelt. Uitval van bemonsteringen wordt om organisatorische en financiële redenen geaccepteerd. Dat betekent dat de bemonsteringen niet worden ingehaald, alleen als het gaat om notoire overtreders dan gebeurt dit wel.

Planning en uitvoering 2013 (inclusief het toezicht op de indirecte lozingen voor gemeenten en Provincies):

- Er waren in het Uitvoeringsprogramma Handhaving (van 2013) 210 controles, inclusief bemonsteringen, gepland.
- Er zijn ongeveer 50 rapportages van bedrijven die zelf bemonsteringen hebben uitgevoerd.
- De planning voor 2013 is gerealiseerd.

	Planning	Realisatie	Percentage	Rapportages bedrijven
Controles	210	260	>100%	ongeveer 50

Conclusie

- De analyseresultaten zijn getoetst aan de lozingseisen.
- Alle vergunninghouders zijn schriftelijk geïnformeerd over de resultaten.
- De vergunninghouder die de voorschriften van de lozingsvergunning heeft overtreden, kreeg een aanmaning (en hercontrole) om binnen een redelijke termijn alsnog aan de voorschriften te voldoen. Dit is conform het beleid dat vastgelegd is in de Handhavingsstrategie.
- Er zijn in totaal 11 ambtelijke aanmaningen verzonden.
- Het naleefgedrag is 96%. In 2013 zijn bij 4% van de bedrijfscontroles overtredingen van de vergunningsvoorschriften vastgesteld.

Bedrijven	Toezichts actie	Ambtelijke aanmaning	Bestuurlijke waarschuwing	Dwangsom beschikking	Naleef gedrag
Aantal	260	11 (in 2012: 11)	0 (in 2012: 2)	0 (in 2012: 1)	96%

Toelichting bij dit schema

Het Waterschap hanteert een 3-stappen handhavingsstrategie. Dit betekent:

1. Op 'lichte' overtredingen volgt een ambtelijke aanmaning.
2. Op 'zwaardere'/herhaalde overtredingen volgt het inzetten van het formele handhavingstraject en volgt een bestuurlijke waarschuwing. Ook worden Politie en Openbaar Ministerie geïnformeerd over de overtreding.
3. Op grove nalatigheid of op een opzettelijke overtreding volgt het opleggen van een dwangsom.

N.B. Het Waterschap grijpt in en past bestuursdwang toe bij gevaar of milieuschade. Dit betekent dat het Waterschap de schade ten gevolge van een milieucalamiteit opruimt en vervolgens de kosten probeert te verhalen op de veroorzaker/overtreder. Het Waterschap had in 2013 4 BOA's aangesteld, (BOA = Bijzonder OpsporingsAmbtenaar), die in zulke situaties de mogelijkheid hebben om een procesverbaal op te maken. Eerder werd hiervoor meestal de politie ingeschakeld.

3.1.6 b Rioolwaterzuiveringsinstallaties

De rwzi's vallen ook onder de oppervlaktewater lozers. Om de schijn van belangenverstremgeling te voorkomen gebeurt het toezicht sinds enkele jaren niet meer door de eigen toezichthouders, maar door de toezichthouders van waterschap Hunze & Aa's. Ze controleren de administratieve bescheiden, de apparatuur voor het nemen van monsters en de analyseresultaten. Onze eigen toezichthouders controleren de rwzi's van Hunze & Aa's.

De kern van het handhavingsprogramma voor de rwzi's betreft het controleren van influent en effluent. Hiermee wordt bemonstering en analyse op kenmerkende parameters (stikstof, fosfaat, CZV, BZV en opgeloste bestanddelen) bedoeld. Deze komen overeen met wat staat in het Waterbesluit.

De bemonsteringen hebben twee doelen:

1. de resultaten leveren procesinformatie voor het beheer;
2. de resultaten geven de toezichthouder inzicht over het wel of niet voldoen aan de vergunningvoorschriften.

Het laboratorium van het Waterschap Hunze en Aa's verzorgt de bemonstering en de analyses daarvan en rapporteert maandelijks over het verloop van de monsternamen. De analyseresultaten worden digitaal verwerkt. De handhavers van het Waterschap kunnen de gegevens op elk gewenst moment inzien.

Conclusie

- Het Waterschap controleert bij rwzi's het effluent op basis van bemonsteringen.
- Formele toetsing van de analyseresultaten vindt plaats wanneer de gegevens worden ontvangen.
- De normen van sommige parameters kunnen jaarlijks pas na afloop van het kalenderjaar worden getoetst. Dat komt omdat voor een aantal parameters de norm wordt berekend als jaargemiddelde of voortschrijdend rekenkundig gemiddelde.
- In geval van afwijkingen neemt de handhaver contact op met de procesvoerder en maakt er melding van. De eventueel te nemen maatregelen worden doorgesproken en er volgt een aanschrijving.

Toezicht door Waterschap Hunze & Aa's op de rwzi's van Noorderzijlvest

Er zijn bij 15 rwzi's 21 toezichtacties uitgevoerd waarvan 6 controles en 15 analysecontroles. Deze controles hebben geleid tot 1 ambtelijke aanmaning en 1 bestuurlijke voorwaarschuwing.

De 15 analysecontroles betreft een integrale jaarlijkse toetsing van alle analyseresultaten. Voor een aantal parameters (afhankelijk van de vergunning), zoals stikstof, fosfaat, CZV, BZV en opgeloste bestanddelen kan de handhaver pas na afloop van het kalenderjaar beoordelen of aan de lozingsnormen van de Waterwetvergunning is voldaan.

	Controle	Ambtelijke aanmaning	Bestuurlijke voorwaarschuwing	Dwangsom beschikking	Naleefgedrag	Naleefgedrag andere Waterschappen
Aantal bedrijven	15	1	1	0	87%	92% (Waterschap Hunze & Aa's)

Overzicht naleefgedrag rwzi's Noorderzijlvest gecontroleerd door Hunze en Aa's vanaf 2009

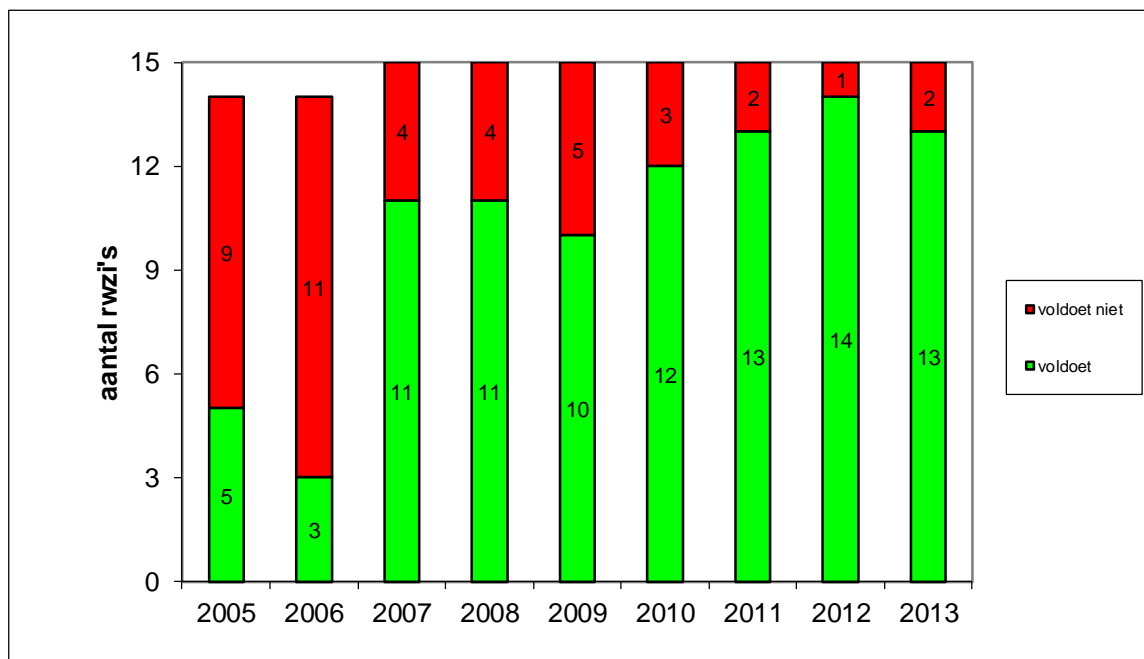
	2009	2010	2011	2012	2013
Naleefgedrag rwzi's	60%	73%	87%	93%	87%

Conclusie

- In totaal zijn 15 controles uitgevoerd en naar twee rwzi's van Noorderzijlvest brieven verzonden: een ambtelijke aanmaning naar rwzi Garmerwolde en een bestuurlijke voorwaarschuwing naar rwzi Winsum.
- Voor rwzi Winsum zijn maatregelen getroffen en is uiteindelijk de nabezinktank droog gezet en geïnspecteerd. Hierbij zijn een aantal problemen geconstateerd. De ruimerschilden bleken flink afgesleten te zijn en de loopwielen ervan waren afgebroken. Dit leidde er toe dat slibruiming onvoldoende functioneerde. Met name tijdens veel neerslag worden grote hoeveelheden slib naar de nabezinktank gevoerd en door van een slechte ruiming van het slib leidde dit uiteindelijk tot slibuitspoeling. Inmiddels is de slibruimer hersteld.
- Voor rwzi Garmerwolde werd de overtreding veroorzaakt door onvoldoende onderhoud aan de bemonsteringsapparatuur. In overleg met de handhaver zijn maatregelen afgesproken ter voorkoming van dergelijke problemen in de toekomst. De afspraken zijn schriftelijk vastgelegd (in de brief van 9 augustus 2013).
- Het behaalde gebiedsrendement voor stikstofverwijdering voor 2013 bedraagt 76%. Dit was voor de fosfaatverwijdering 82%. In 2012 was dit voor stikstofverwijdering ook 76% en voor de fosfaatverwijdering 87%.
- De zuiveringsprestatie van de rwzi's in 2013 is iets lager dan het voorgaande jaar 2012. Verklaring hiervoor is het lange en koude voorjaar. Daarenboven is voor de rwzi Garmerwolde, door de ombouwwerkzaamheden, het resultaat ook slechter.

Overzicht van het aantal rwzi's dat wel/niet het gehele jaar aan de lozingsnormen heeft voldaan.

(Opmerking bij dit overzicht: het aantal keer dat een rwzi de lozingsnormen heeft overschreden staat niet in deze grafiek. Eén overschrijding in een heel jaar doet een rwzi al in de rode zone belanden).

Toezicht door Waterschap Noorderzijlvest op de rwzi's van Hunze en Aa's

Er zijn 13 controles uitgevoerd. Dit aantal betreft een integrale jaarlijkse toetsing van alle analysesresultaten. Voor een aantal parameters, zoals stikstof, fosfaat, CZV, BZV en opgeloste bestanddelen kan pas na afloop van het kalenderjaar worden beoordeeld of aan de lozingsnormen van de lozingsvergunning is voldaan. Daarnaast zijn er 6 rwzi's bezocht.

	Controle	Ambtelijke aanmaning	Bestuurlijke waarschuwing	Dwangsom beschikking	Naleefgedrag	Naleefgedrag andere Waterschappen
Aantal	13	1	0	0	92%	87% (Waterschap Noorderzijlvest)

Conclusie

- Alle 13 rwzi's zijn gecontroleerd en 6 daarvan zijn tevens bezocht.
- Het behaalde gebiedsrendement voor stikstofverwijdering voor 2013 bedraagt 86%. Dit was voor de fosfaatverwijdering 90%.
- Er is alleen naar rwzi Oude Pekela een ambtelijk aanmaning verzonden. Verder hebben alle rwzi's van H&A gedurende het gehele jaar aan de vergunningsvoorwaarden voldaan.

Overzicht naleefgedrag rwzi's H&A van 2009 t/m 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Naleefgedrag rwzi's	77%	92%	77%	92%	92%

3.2 Toezicht en handhaving algemene regels/besluiten

3.2.1 Landbouw

De Waterschappen controleren de agrarische bedrijven. Dat lag tot eind 2012 vast in het 'Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij' (Lotv). Vanaf 1 januari 2013 is het Lotv vervallen en vallen agrarische bedrijven onder het Activiteitenbesluit. De regels, waarop wordt gecontroleerd, betreffen:

- De (vuil)waterafspoeling van het erf. Het water kan vervuild zijn met bijvoorbeeld perssappen van de voeropslag. Dit water mag niet geloosd worden op het oppervlaktewater.
- Het gebruik van de juiste apparatuur (kantdoppen), de juiste instellingen van de apparatuur en het aanhouden van teelt-, mest- en spuitvrije zones bij het verspreiden van mest en gewasbeschermingsmiddelen op het land.

De acht noordelijke Waterschappen, waaronder Noorderzijvest, werkten in 2013 samen met de NWWA (voorheen AID) volgens een controleplan, net als in de voorgaande jaren. Er is vooral op spuitgedrag en spuittechniek gecontroleerd. Het Waterschap heeft controles verricht door surveillances.

Heterdaadcontroles

In het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2013 waren in totaal ongeveer 20 heterdaadcontroles gepland. Bij die heterdaadcontroles wordt het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest binnen 14 meter vanaf de insteek van het oppervlaktewaterlichaam gecontroleerd. Daarnaast wordt gekeken of er geen dierlijke mest wordt uitgereden in de mestvrije zones. Er vonden in 2013 23 spuitcontroles plaats. Tijdens surveillance is toezicht gehouden voor wat betreft het uitrijden van dierlijke mest en kunstmest. Voor het uitrijden van dierlijke mest zijn er 20 ambtelijke aanmaningen verstuurd en er zijn 16 ambtelijke aanmaningen verstuurd voor de onjuiste opslag van compost/dierlijke mest. Er is twee keer een bestuurlijk voorwaarschuwing voor de onjuiste opslag compost/dierlijke mest en naar aanleiding van een erfcontrole, opgelegd. In één geval, bij het lozen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater, is strafrechtelijk opgetreden.

Erfcontroles

Bij de erfcontroles werd gelet op mogelijke afspoeling van vuil water naar het oppervlaktewater. Er mag alleen schoon water geloosd worden. Dit betekent dat er geen perssappen (sappen die na het inkuilen uit de ingekuilde producten vrijkomen) of percolaat (hemelwater, dat in de voeropslag in contact komt met voer, voerresten en perssappen), mestvocht of melkspoelwater mogen worden geloosd in het

oppervlaktewater. Conform afspraak met het Dagelijks Bestuur heeft het eerste bedrijfsbezoek vooral een voorlichtend karakter. Daarna is als gebruikelijk gehandhaafd overeenkomstig de 3-staps handhavingstrategie (ambtelijke aanmaning, bestuurlijke voorwaarschuwing, dwangsom).

Er zijn afgelopen jaar 152 erfcontroles verricht. Na afloop van deze eerste bezoeken zijn er 25 ambtelijke aanmaningen, 46 attenderingsbrieven en 81 goed nieuws brieven verstuurd. In één geval, bij het herhaaldelijk lozen van perssap in het oppervlaktewater, is strafrechtelijk opgetreden.

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb)

In 2013 is er tevens toezicht gehouden op de Wgb. Hierbij wordt o.a. gekeken of de gewasbeschermingsmiddelen niet in strijd worden gebruikt met het wettelijk gebruiksvoorschrift. Bijvoorbeeld glyfosaat houdende middelen mogen niet gebruikt worden in slootaluds en bepaalde middelen stellen strengere eisen ten aanzien van driftarme doppen.

Er zijn 12 ambtelijke aanmaningen verstuurd voor doodspuiten van het talud. Daarnaast zijn er twee boeterapporten opgesteld voor het doodspuiten van het talud, waarbij het overtredingen van grote omvang betrof.

Bollenspoelers

Omdat er afgelopen jaren onvoldoende aandacht is besteed aan de bollenspoelers (lilies en tulpen), is gestart met het controleren van deze bedrijven. De eerste bedrijfszoeken, die plaats vonden in de zomer en de winter van 2013, hadden een oriënterend en voorlichtend karakter. In totaal gaat het om 22 bedrijven, die allemaal zijn bezocht. Van deze 22 bedrijven zijn er in totaal 10 bedrijven die hebben aangegeven daadwerkelijk bollen te spoelen. Tijdens het spoelseizoen in de zomer en najaar van 2014 worden de bloembollentelers wederom bezocht en wordt er strikt op de regels gehandhaafd.

Conclusie

- Er zijn in totaal 152 erfcontroles verricht. Tijdens 47% van de bedrijfsbezoeken zijn (ernstige en minder ernstige) onregelmatigheden geconstateerd.
- Bij heterdaadcontroles is 36 keer een ambtelijke aanmaning, 2 keer een bestuurlijke voorwaarschuwing opgelegd en is 2 maal strafrechtelijk opgetreden. De overtredingen betroffen het uitrijden van mest of verkeerde opslag van meststoffen/compost.
- Noorderzijlvest heeft 12 keer een ambtelijke aanmaning bij een controle op gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verstuurd en 2 boeterapporten opgesteld. De overtredingen uit het boeterapport worden automatisch doorgemeld aan de EU-Desk, wat gevolgen kan hebben voor de toeslagrechten van de agrariër .

3.2.2 Glastuinbouw

In het activiteitenbesluit staan doelvoorschriften die directe en indirecte lozingen vanuit de glastuinbouwbedrijven reguleren. Voor lozingen van hemelwater, schrobwater en terugspoelwater zijn er uniforme lozingseisen.

Om de emissie vanuit de glastuinbouw te verminderen zijn controles in ieder geval gericht op de volgende aspecten:

- naleving van de meet- en registratieverplichting;
- de lozingsinfrastructuur van de bedrijven;
- 'good housekeeping'.

In 2013 zijn er géén controles bij glastuinbouwbedrijven verricht. De landelijke ontwikkelingen worden gevolgd en Noordelijke overleggen zijn bijgewoond.

3.2.3 Besluit Bodemkwaliteit

In 2008 is het 'Besluit Bodemkwaliteit' van kracht geworden. Hierin staan de milieuhygiënische randvoorwaarden voor de toepassing van grond, baggerspecie en bouwstoffen in bodem of oppervlaktewater. Bij de afhandeling van de meldingen ligt de nadruk op het feit, dat de uitvoering van het werk op een milieutechnisch verantwoorde wijze gebeurt.

Conclusie

- Er is twee keer een toepassingen van klasse B specie in de plas Trimunt geweigerd. Dit is alsnog afgevoerd naar de Stainkoeln.
- Het Waterschap begeleidt de meldingen procedureel en inhoudelijk zo goed mogelijk.
- Niet gemelde overtredingen worden geprobeerd op te sporen door surveillance.

Besluit Bodemkwaliteit	Totaal meldingen	Aantal controles	Overtredingen	Naleefgedrag
2010	9	9	1	89%
2011	15	15	1	93%
2012	45	45	2	96%
2014	42	42	2	96%

Strandheem

Voor wat betreft het Besluit Bodemkwaliteit vraagt het project Strandheem extra aandacht van Handhaving en wordt daarom uitgebreider beschreven in het Jaarverslag. Enkele jaren geleden is na melding, in het zandwinningsgedeelte van de plas Strandheem te Opende een hoeveelheid schoon zand, afkomstig uit een nabij gelegen zandwinning te Ureterp (Friesland), toegepast. Het ging daarbij om tijdelijke opslag in afwachting van een definitieve toepassing.

Het Waterschap heeft vanaf het begin van het project nauwlettend toezicht op de waterkwaliteit van de plas gehouden. Over de invulling van de zorgplicht (art. 7 Besluit Bodemkwaliteit) zijn vooraf tussen het bevoegd gezag en de toepasser afspraken gemaakt, die zijn nageleefd.

Voorafgaand aan het zwemseizoen van 2013 is door de aannemer 90.000 m³ zand uit plas gehaald. Dit had behalve verminderd doorzicht door amorfe stoffen géén gevolgen voor bestaande waterkwaliteit. Er volgt onderzoek naar de oorzaak van amorfe stoffen in de plas. Verder is er nauw contact en overleg tussen gemeente, provincie, waterschap, de aannemer en de recreatieondernemer.

3.2.4 Vaste objecten

In het Besluit Lozen Buiten Inrichtingen staan regels voor reinigings- en conserverings-werkzaamheden aan vaste objecten die in, boven of dichtbij het oppervlaktewater staan. Bij de afhandeling van de meldingen ligt de nadruk op het feit dat de uitvoering van het werk op een milieutechnisch verantwoorde wijze gebeurt.

Conclusie

- Er zijn 18 meldingen administratief beoordeeld.
- Ca. 20% van de meldingen is steekproefsgewijs op locatie gecontroleerd.
- Niet gemelde overtredingen probeert men op te sporen door surveillance.
- Omdat er de laatste jaren vrijwel nooit overtredingen zijn, wordt er steekproefsgewijs gecontroleerd.

Vaste objecten	Totaal meldingen	Aantal controles	Gerealiseerd	Overtredingen	Naleefgedrag
2010	11	5	45%	0	100%
2011	11	5	45%	0	100%
2012	17	3	20%	1	94%
2013	18	4	22%	0	100%

3.2.5 Bodemsanering

Bij bodemsaneringen vindt vaak ook grondwatersanering plaats. Meestal kan het gezuiverde grondwater om hydrologische redenen niet opnieuw in de bodem worden geïnfiltrerd. Dan wordt het water op het riool of het oppervlaktewater geloosd.

Conclusie

- Er zijn 20 rapportages over de bodemsaneringen verschenen. (incl. NAM-locaties)
- Dit aantal komt overeen met het verwachte aanbod.
- Er is 2 maal een overtreding geconstateerd, maar zijn gevolgen door afstemming bij de werkzaamheden voorkomen.
- Niet gemelde overtredingen worden geprobeerd door surveillance op te sporen.
- Het Waterschap begeleidt de meldingen procedureel en inhoudelijk zo goed mogelijk.

Bodemsaneringen	Totaal meldingen	Aantal controles	Overtredingen	Naleefgedrag
2010	30	30	5	85%
2011	25	25	0	100%
2012	20	20	0	100%
2013	25	25	2	92%

3.2.6 Jachthavens

Bij toezicht op jachthavens wordt gecontroleerd of de inzameling van het bilgewater, het huishoudelijk afvalwater en de overige afvalstoffen volgens de regels wordt gedaan. Ook wordt er aan de hand van de Wet Gewasbeschermingsmiddelen beoordeeld of er géén ontoelaatbare middelen zijn verkocht en worden voorzieningen van afsputplekken gecontroleerd.

In 2013 zijn er géén controles bij jachthavens verricht.

3.2.7 Afvalwater Huishoudens

Eind 2011 voldeed 96 % van de huishoudens in het buitengebied aan de regelgeving en was bij ca. 4% nog sprake van bijzondere situaties waardoor nog niet aan het Besluit werd voldaan.

Dit betreft onder andere huishoudens die:

- bezig zijn met nieuwbouw of verbouw;
- een waterverbruik hebben van minder dan 35 m³;
- momenteel niet over de benodigde financiële middelen beschikken.

Met deze huishoudens zijn afspraken gemaakt over uitsteltermijnen voor het plaatsen van een voorziening. Afgelopen jaar hebben enkele huishoudens maatregelen getroffen en eind 2013 voldeed 98% aan de regelgeving. Er is dus in nog maar 2% sprake van bijzondere situaties waarbij (nog) niet geheel aan het Besluit wordt voldaan.

3.2.8 Scheepsafvalstoffenbesluit

Waterschappen zijn vanaf oktober 2009 bevoegd om in het kader van het 'Scheepsafvalstoffenbesluit' schepen te controleren. Een beroepsschipper is verplicht om het laadruim van zijn schip te reinigen, nadat de lading is gelost. Hij krijgt dan een verklaring 'losstandaard scheepsafval'. Als een schipper verzuimt het laadruim te reinigen, dan komt een melding hiervan bij het Waterschap terecht. Het Waterschap kan in dat geval handhavend optreden. In 2013 heeft het Waterschap géén meldingen ontvangen.

3.2.9 Vaarwegbeheer

Het Waterschap voert samen met andere toezichthoudende organisaties toezicht uit op de naleving van de verschillende wettelijke voorschriften op en rondom het water. Dat is nodig om de leefbaarheid en de veiligheid op en langs vaarwegen zo goed mogelijk te garanderen. Het gaat om de volgende aandachtspunten:

- Zwerfvuil;
- Lozen van olie- en bilgewater, sanitair afvalwater van de
- Pleziervaart, lozingen vanuit woonboten en het lekken van milieuschadelijke stoffen;
- Te snel varen;
- Illegaal afmeren;
- Berging van gezonken vaartuigen.

Het Waterschap werkte het afgelopen jaar samen met politie. Veel voorkomende overtredingen zijn te snel varen en veel golfslag maken. Te hard varende boten veroorzaken hoge golfslag, waardoor schade ontstaat aan waterschapseigendommen. Er is enkele malen geconstateerd en melding gedaan van te snel varende boten.

In 2013 zijn 7 gezonken vaartuigen geconstateerd en de eigenaren daarvan door ons benaderd/aangeschreven. Deze vaartuigen zijn uiteindelijk, al dan niet onder druk van bestuursdwang, door de eigenaar zelf geborgen.

In samenwerking met de provincies Groningen en Drenthe, waterschap Hunze en Aa's en gemeente Groningen is een protocol opgesteld voor stremmingen en vaarverboden. Het doel is om bij bepaalde weersomstandigheden (hoog water, ijs, etc.) of calamiteiten een gezamenlijk vaarverbod in te stellen.

In 2013 heeft een evaluatie van het vaarverbod protocol plaatsgevonden. Het gezamenlijke protocol blijkt in de praktijk goed te werken. Echter in de toekomst zal een vaarverbod niet meer worden gepubliceerd in de krant, maar worden aangekondigd op de website en via social media.

Conclusie

- Klachten met betrekking tot te hard varen en golfslag zijn doorgegeven aan de politie;
- Er zijn vaartuigen gecontroleerd door de politie in verband met te snel varen en varen zonder vaarbewijs;

- De politie heeft enkel keren proces verbaal opgemaakt voor snelheidsovertredingen en onbevoegde schippers.

3.3 Meldingen/klachten/calamiteiten

Het afhandelen van klachten en meldingen heeft voor Handhaving de hoogste prioriteit. Daarom worden deze zo snel mogelijk in behandeling genomen. Buiten kantooruren is dit een taak voor de consignatie- of de storingsdienst. De aard van de klachten en meldingen varieert van een enkele dode vis tot meerdere dode dieren, van lekke persleidingen tot mest- en melklozingen, van een doodgespoten talud tot olieverontreiniging, van overstort tot schouw, van gezonken schepen tot grote branden.

Verder krijgt Handhaving elk jaar te maken met de zogenaamde zomerplagen: botulisme, blauwalg en (sub)tropische plaagplanten. Dan komen er veel meldingen in een korte periode binnen. In deze gevallen heeft Handhaving een coördinerende taak. Voorbeelden hiervan zijn: het beoordelen van de ernst van de situatie, het verwijderen van de eerste kadavers, het nemen van monsters, het verstrekken van informatie en het adviseren van het management cq. bestuur.

In 2013 zijn er respectievelijk 385 (2012: 136)* en 409 (2012: 274)* klachten met betrekking tot keurzaken en schouw geregistreerd. 131 klachten (in 2012: 107) hadden betrekking op de vervuiling van het oppervlaktewater (zie figuur hieronder).

*) Het aantal geregistreerde klachten is beduidend hoger dan in 2012, omdat de nieuwe werkwijze voor de registratie van klachten pas in de loop van 2012 is geïmplementeerd.

Het Waterschap heeft onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de aangegeven klachten en meldingen. Daar waar overtredingen zijn vastgesteld, is volgens het handhavingsbeleid opgetreden.

Calamiteiten

Bij calamiteiten wordt in het algemeen als volgt opgetreden:

1. Beperken van de verontreinigingsbron door bijvoorbeeld een watergang in te dammen;
2. Vervolgens wordt watergang geschoond door het verontreinigde water af te pompen en dit af te voeren naar een rwzi (en indien noodzakelijk wordt het waterbodemslib verwijderd en afgevoerd naar een erkende verwerker);
3. Indien er na het schoonmaken toch nog een kleine (niet meer te verwijderen) restverontreiniging in de watergang achterblijft, wordt de watergang nog doorgespoeld;
4. Kadavers/dode vis wordt opgeruimd en ter controle worden zuurstofmetingen verricht.

In 2013 zijn in totaal 901 klachten/calamiteiten afgehandeld en er hebben zich de volgende bijzondere calamiteiten voorgedaan:

- Olielekkage (3000 l) bij de Eendracht ten gevolge van ontvreemding van een transformator;
- Verzakking diksaptank van de Suiker Unie;
- Extreme blauwalgenbloei op het Paterswoldsemeer;
- Persleiding breuk Appingedam – Weiwerd (opgeschaald naar een actieteam);
- Lekkage aterleiding in de Eemskanaaldijk ter hoogte van Woltersum (opgeschaald naar een actieteam);
- Vijf grote branden;
- Twee maal opkomst bij gaslek: incident werd snel weer afgeschaald, waardoor er geen inzet van het waterschap meer nodig was;
- In de zomer van 2013 is er veel overlast geweest van blauwalgen.

Verder heeft Handhaving advies aangeleverd ten behoeve van de rampenbestrijdingsplannen van VOPAK en UGS Gasopslag Grijpskerk.

Botulisme

In 2013 is geen botulisme is geconstateerd. Er is slechts één kadaver onderzocht, maar er was geen sprake van botulisme. Verder heeft Waterschap de kans op botulisme beperkt door kadavers zo snel mogelijk op te ruimen.

Oefeningen

Het Regionale Milieu Team is in 2009 opgehouden te bestaan. Oefenen met hulpverleningsdiensten gebeurt nu tijdens een Copi Commando Plaats Incident) - week. Het Waterschap kan ook meedoen met pelotonsoefeningen van de brandweer.

Verder zijn de handhavers tijdens de volgende evenementen geoefend:

- ✓ Copi-week van sept.: scenario brand chemicaliënopslag en scenario brand zorginstelling;
- ✓ Gezamenlijke deelname met H&A aan een oefening van de brandweer (chemische branden);
- ✓ Copi oefening (actieteam): scenario botsing landbouwvoertuig/veldspuit met tankauto;
- ✓ Gezamenlijke workshop 'gevaarlijke stoffen en werken op de copi-bak' met H&A.

3.4 Voorlichting

Behalve toezicht houden en handhaven geeft Handhaving ook voorlichting. Die is zowel voor mensen van de eigen organisatie als voor mensen van een bedrijf of een andere organisatie. Voorlichting kan ook een onderdeel zijn van een bedrijfsbezoek. Een andere mogelijkheid is voorlichting te geven met nieuwsbrieven, folders, persberichten of met het verzorgen van presentaties.

In 2013 is het volgende aan voorlichting verricht:

- Het versturen van de agrarische nieuwsbrief “boerderij en water” (voorjaar en najaar);
- Het geven van een presentatie bij LTO in Wehe den Hoorn over de nieuwe agrarische regels in het Activiteitenbesluit;
- Er is op website van het waterschap informatie over wet en regelgeving voor agrariërs geplaatst;
- Presentatie over grondstromenbeleid Noorderzijvest bij provincie Groningen en gemeenten.

4. EVALUATIE

Het Waterschap streeft naar efficiënt en effectief handhaven. De handhavingsbeleidscyclus is daarvoor de basis. De bevindingen van het Jaarverslag Handhaving 2013 zijn gebruikt voor het Uitvoeringsprogramma van 2014. Basiselementen voor de te volgen strategie en werkwijze zijn:

1. naleefgedrag;
2. maatschappelijk belang;
3. milieurisico.

In onderstaand schema staat een overzicht van: de doelgroepen (kolom 1), het naleefgedrag in Noorderzijvest (kolom 2), de inschatting van de mogelijke uitstoot van milieuschadelijke stoffen op basis van het emissiebeheerplan (3) en het milieurisico (kolom 4).

<u>DOELGROEP</u>	<u>Naleefgedrag in NZV</u>	<u>Mogelijke emissie/effect</u>	<u>Risico (relatief)/prioriteit</u>
1. Landbouw	79%	+++	hoog
2. Rwzi's	87%	+++	hoog
3. Bedrijven	96%	++	hoog
4. Bodemsaneringen	92%	+	middel
5. Besluit bodemkwaliteit	96%	+	middel
6. Vaste objecten	100%	+	middel
7. Glastuinbouw	NVT (in 2013 niet gecontroleerd)	±	laag
8. Besluit Lozing Afvalwater Huishoudens	98%	-	gering

Opmerkingen bij het evaluatieschema

1. Op basis van naleefgedrag en emissie kan per doelgroep een inschatting van het milieurisico worden gemaakt: 'kans op overtreding' x 'effect'.
Daarbij blijft het lastig om het naleefgedrag tussen verschillende doelgroepen te vergelijken. Want een bedrijf met een complexe vergunning met veel voorschriften zal minder snel voldoen aan de vergunning dan een bedrijf met minder vergunningsvoorschriften.
2. Er kunnen ook maatschappelijk redenen zijn waarom een doelgroep meer handhavingsprioriteit krijgt dan te verwachten is op basis van milieurisico.
3. Doelgroep Bedrijven (kolom 1):
De handhavers van het Waterschap maken gebruik van de Intwis/IRIS prioriteringssysteem (informatiseringssysteem) voor de bepaling van de toezichtsfrequentie per individueel bedrijf. Het gaat om het aantal controles en bemonsteringen per jaar. De Noordelijke Waterschappen hebben op ambtelijk niveau hierover afspraken gemaakt.
4. Naleefgedrag rwzi's (kolom 2):
De lozingsnormen van rwzi's zijn gebaseerd op het Waterbesluit. Dit Besluit schrijft aan de beheerder van een rwzi een veel intensiever meetprogramma voor dan aan reguliere bedrijven. De controlefrequentie bij rwzi's is dus veel hoger, ongeveer 6 keer zo hoog, dan bij reguliere bedrijven. De kans dat rwzi's niet gedurende het gehele jaar aan de lozingseisen voldoen is dan ook navenant hoger.

5. Mogelijk emissie/ effect (kolom 3)

- zeer kleine emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- ± kleine emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- + matige emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- ++ grote emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- +++ zeer grote emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater

Toelichting bij het evaluatieschema

Ad 1: Open Teelt en Veehouderij

Het Waterschap werkt voor de uitvoering van toezicht in het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer samen met de Nieuwe Voedsel & Waren Autoriteit (NVA). Net als in voorgaande jaren was er ook in 2013 een controleplan voor de 8 noordelijke Waterschappen en de NVWA. Noorderzijvest is 1 van de 8 Waterschappen.

Ad 2: Rwzi's

De rwzi's van het Waterschap Hunze en Aa's hebben het in 2013 goed gedaan. Daarom blijft de toezichtsfrequentie in 2014 op vergelijkbaar niveau als in 2013.

De rwzi's van Noorderzijvest hebben het in 2013 iets minder goed gedaan dan vorig jaar. De toezichthouders van het Waterschap Hunze en Aa's beoordelen of de toezichtsfrequentie op onze rwzi's wordt verhoogd, verlaagd of op vergelijkbaar niveau blijft.

Ad 3: Bedrijven

In de Handhavingsnota van 2003 stond dat bedrijven binnen 5 jaar een nalevingsniveau van 90% moesten bereiken. Aan die doelstelling was in 2007 voldaan. Daarom kozen de handhavers er in 2008 voor om het aantal controlebezoeken en afvalwaterbemonsteringen te verlagen. Deze beleidskeuze ligt vast in de handhavingsstrategie van 2009.

Jaar	Bedrijfs-bezoeken	Bemonsteringen	Totaal controles	Ambtelijke aanmaningen	Bestuurlijke voorwaarschuwingen	Dwangsom	Percentage hercontroles (= ambtelijke aanmaningen)
2008	98	213	311	30	1	1	10%
2009	76	228	304	11	2	3	4%
2010	76	191	267	7	0	2	3%
2011	80	225	305	5	0	1	2%
2012	67	173	240	11	2	1	5%
2013	76	184	260	11	0	0	4%

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat het percentage hercontroles vanaf 2008 gedaald is van 10% tot onder 5%. Blijkbaar heeft het strengere handhavingsregime vanaf 2009 een positief effect. In 2014 blijft de toezichtsfrequentie op vergelijkbaar niveau als vorig jaar. Mocht het naleefgedrag te laag worden dan zal de toezichtsfrequentie worden verhoogd. Het naleefgedrag wordt dus als sturingsinstrument gebruikt.

Ad 4, 5, 6 Bodemsanering, Besluit Bodemkwaliteit, Vaste Objecten

Voor het beheergebied van het Waterschap Noorderzijvest zijn de naleefpercentages vergelijkbaar met andere jaren. De toezichtsinspanning voor meldingen Besluit Bodemkwaliteit en Vaste Objecten zal in

2014 ten opzichte van 2013 op hetzelfde niveau blijven. Voor de bodemsaneringen is besloten om hier niet meer systematisch op toe te zien, maar pas bij klachten/meldingen daar aandacht aan te besteden.

Andere thema's

Klachten / calamiteiten

Het gedefinieerde nalevingsniveau is niet meetbaar in illegale situaties. Dat zijn situaties waarbij sprake is van handelingen zonder vergunning. Het Waterschap treedt repressief op na toevallige signalering of meldingen van ingelanden. De aanpak richt zich vooral op het ontmoedigen of voorkomen van overtredingen en op het tijdig inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Een voorbeeld van dit laatste is het project 'Telen met toekomst'. Samen met LTO Noord geeft het Waterschap voorlichting aan de doelgroep over regels, die gelden bij de toediening van bestrijdingsmiddelen en meststoffen. Ook worden er in 2014 weer nieuwsbrieven voor agrariërs opgesteld.

5. Aanbevelingen voor 2014

Op basis van de evaluatie en de ervaringen van afgelopen jaar zijn de aanbevelingen voor het Uitvoeringsprogramma Handhaving van 2014 om:

1. de toezichtfrequentie (aantal controles en bemonsteringen) voor bedrijven in 2014 op vergelijkbaar niveau als in 2013 te houden.
2. de toezichtfrequentie (aantal controles en bemonsteringen) voor de rwzi's (van H&A) in 2014 op vergelijkbaar niveau als in 2013 te laten.
3. ook in 2014 voldoende handhavingscapaciteit in te zetten op het toezicht op de landbouw.
4. voor de producten, waarvan is vastgesteld dat dit weinig risicovolle activiteiten betreft, géén uren in het Uitvoeringsprogramma van 2014 op te nemen:
 - a. Oppervlaktewateronttrekkingen
 - b. Woonboten
 - c. Bodemsaneringen/bronneringen
5. in 2014 - gezien de prille samenwerking - voldoende aandacht te schenken aan het samenwerken met de Regionale Uitvoeringsdiensten en RWS.

Lijst van afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Bbk	Besluit bodemkwaliteit
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit Omgevingsrecht
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BZV	Biochemisch zuurstofverbruik
CZV	Chemisch zuurstofverbruik
EPRT	European Pollutant Release Transfer Register
HAS/H&A	waterschap Hunze en Aa's
Ict	Informatie- en communicatietechnologie
IPO	Interprovinciaal overleg
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control (pollution = vervuiling, verontreiniging)
IRIS/V&H	(informatiesysteem vergunningverlening en handhaving)
KGA	Klein gevaarlijk afval (ook wel KCA = klein chemisch afval)
LAT	Landelijke Aanpak Toezicht
Lotv	Lozingenbesluit open teelt en veehouderij
NWA	Nieuwe Voedsel & Waren Autoriteit (voorheen: AID)
NZV	waterschap Noorderzijlvest
OLO	Omgevingsloket online
OM	Openbaar Ministerie
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
R&W	Waterschap Reest en Wieden
RWS	Rijkswaterstaat
Rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (sinds okt 2010 Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VTH-DEAL	Vergunningverlening, toezicht en handhaving gemeenten Delfzijl, Eemmond, Appingedam, Loppersum
V&V	Waterschap Velt en Vecht
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wm	Wet milieubeheer
Wtw	Waterwet

Begrippenlijst

Bilgewater	mengsel van water en olie
Biociden	gewasbeschermingsmiddelen (het uitroeien van een levend organisme)
Cross compliance	werken in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving, het nakomen van normen of het zich ernaar schikken; koppeling milieuvorwaarden, voedselveiligheid, dierenwelzijn aan inkomenstoelagen agrarische sector ('werken volgens het boekje')
Directe lozing	het lozen van afvalwater op oppervlaktewater
Indirecte lozing	het lozen van afvalwater via gemeentelijke riolering en rioolwaterzuiveringsinstallatie op oppervlaktewater
Influent	het via het riool op een rioolwaterzuiveringsinstallatie aangevoerde water
Effluent	gezuiverd afvalwater dat op het oppervlaktewater wordt geloosd
Emissie	uitstoot van verontreinigende stoffen
Naleefgedrag	het percentage gecontroleerde bedrijven, meldingen etc. waar na controle blijkt dat aan de regels wordt voldaan
Nutriënten	voedingsstoffen voor planten
Plaaigplanten	exotische, (sub)tropische planten die op het oppervlaktewater kunnen uitgroeien tot een plaag met als gevolgen: verdringing inheemse planten, verstoring zuurstofuitwisseling, afname zuurstofproductie, verstopt raken van duikers

SAMENWERKINGSAFSPRAKEN

VERGUNNINGVERLENING & HANDHAVING

November 2013

mw. M. Tusveld, voorzitter LOVH, coördinatie waterschappen dhr. W. Keijzer

dhr. A. Driesprong, voorzitter AgVH, coördinatie RWS mw. A. Bos-Massop

In het kader van het Bestuursakkoord Water wordt met deze nota aan het Bestuurlijk Overleg (BO) Rijkswaterstaat en de Unie van Waterschappen gerapporteerd over de uitvoering van de samenwerkingsafspraken op het gebied van vergunningverlening & handhaving, zoals vastgelegd in het document 'Samenwerkingsafspraken vergunningverlening & handhaving', op 17 september 2012 door beide partijen ondertekend.

nummer	samenwerkingsproject	Realisatie projectdoel	smiley
1	Opleidingen	Doel is bereikt!	
2	Uitwisseling personeel	Doel is deels bereikt	
3	BRZO	Doel is deels bereikt	
4	Handhaving	Doel is bereikt!	
5	Samenloop	Doel is bereikt!	
6	Kennisportaal	Doel is niet bereikt	
7	Voorschriften strandbebouwing	Doel is deels bereikt	
8	Lean/Kr8	Doel is niet bereikt	
9	Bedrijfsvergelijking	Doel is bereikt!	
10	Riolering	Doel is deels bereikt	
11	ICT	Doel is bereikt!	

De samenwerkingsafspraken op het terrein van vergunningverlening en handhaving zijn geconcretiseerd in 11 samenwerkingsprojecten:

1. Opleidingen
2. Uitwisseling personeel
3. BRZO (één landelijk BRZO-team)
4. Handhaving (één landelijk contract inspectievluchten)
5. Samenloop (één landelijke set gezamenlijke afspraken)
6. Kader/Kennisportaal
7. Voorschriften strandbebouwing
8. Lean/Kr8
9. Bedrijfsvergelijking
10. Riolering
11. ICT (SAW@)

Globaal gesteld wordt ieder project getrokken door twee projectleiders, één van Rijkswaterstaat en één vanuit de waterschappen/de Unie van Waterschappen. Vaak kent een project een werkgroep. Van ieder project is de achtergrond, het doel, de status, wat levert het op en de doorkijk vastgelegd in het document 'Samenwerkingsafspraken vergunningverlening & handhaving', per project uitmondend in een 'harde, resultaatgerichte' afspraak. Sturing op de projecten vindt plaats vanuit het Landelijk Overleg Vergunningverlening en Handhaving (LOVH).

1. Opleidingen

Afspraak: In oktober 2012 wordt gestart met een praktijkgerichte basisopleiding op het gebied van vergunningverlening. De opleiding wordt door medewerkers van Rijkswaterstaat en waterschappen tegelijkertijd gevolgd. Medewerkers van beide organisaties treden op als docenten.

De cursus voor vergunningverleners heeft nu drie keer gedraaid. Totaal hebben bijna 40 mensen de cursus gevolgd. Hoge waardering (cijfer 8), waarbij m.n. de praktische insteek en de interactie tussen de RWS- en waterschapsdeelnemers hoog worden gewaardeerd. Dit jaar volgen nog twee cursussen. De opdracht voor de aanvullende cursus voor handhavers is door CLC op de markt gezet. De focus wordt niet zo zeer gelegd op de inhoudelijke kennis over handhaving (daar zijn al voldoende cursussen voor op de markt), maar op de samenwerking tussen waterschappen en RWS bij de uitvoering en uitwisseling over de interne procedures en gedragslijnen.

Doel is bereikt. 😊

2. Uitwisseling personeel

Afspraak: Voor de periode eind 2012 en verder wordt het uitwisselen van medewerkers tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen verder ingevuld, waarbij als doelstelling wordt opgenomen om op het gebied van vergunningverlening en handhaving voor eind 2013 in minimaal de helft van de betrokken waterschappen en diensten van Rijkswaterstaat medewerkers te hebben uitgewisseld.

Bovenstaande doelstelling is niet helemaal gehaald, de mate van beoogde uitwisseling is als erg ambitieus ervaren. Uitwisseling vond plaats tussen een beperkt aantal waterschappen (6) en diensten (4), in totaal 9 uitwisselingen. In de praktijk bleek het lastig voldoende tijd en ruimte te vinden, doordat de budgetten erg onder druk staan en vanwege de hoge 'eigen' werkdruk. Anderzijds vindt op steeds meer plaatsen min of meer regulier overleg plaats en vinden partijen en medewerkers elkaar beter dan voorheen. Voorbeeld: binnen Zuid-Nederland werken medewerkers regelmatig een dag bij de andere waterpartij, schaarse kennis wordt gedeeld en aangeschoven wordt bij elkaars afdelingsoverleggen.

Doel is deels bereikt. 😊

3. BRZO (één landelijk BRZO-team)

Afspraak: Eind 2013 hebben waterschappen en Rijkswaterstaat een gezamenlijk BRZO-team, dat gesteld staat om de dan opgerichte specialistische regionale uitvoeringsdiensten (BRZO-RUD's) van advies te dienen.

De waterschappen hebben bestuurlijk afgesproken een landsdekkend netwerk te vormen bij de uitvoering van de BRZO-taak. Ook hebben zich 6 regisserende waterschappen opgeworpen de dienstverlening vorm te geven voor de andere waterschappen; bij deze waterschappen zijn inspecteurs benoemd die de BRZO-inspecties vanuit het gemeenschappelijke RWS/waterschappen-team zullen gaan uitvoeren*. Met name door scholing wordt geborgd dat eind van het jaar de benodigde kennis (conform de landelijke maatlat) bij de regisserende waterschappen aanwezig is. Inmiddels zijn een aantal waterschappen de samenwerking gestart.

In één van de 6 regio's is inmiddels op basis van een pilot een samenwerking/aansluiting vanuit het regisserend waterschap met het landelijke team van RWS inzake de BRZO-inrichtingen geactiveerd. De ervaringen daarvan worden eind dit jaar met de andere regio's gedeeld. Het einddoel is één BRZO-waternetwerk waterschappen/Rijkswaterstaat, waarbij centraal wordt geprogrammeerd en decentraal wordt uitgevoerd. Dit zal niet landsdekkend in 2013 zijn gerealiseerd, in dat opzicht wordt de in de afspraak genoemde deadline niet gehaald.

In het verlengde van deze afspraak zijn echter inmiddels landelijk afspraken gemaakt met de zes landelijke omgevingsdiensten en hiermee zal door RWS/de waterschappen vanaf 2014 gezamenlijk worden opgetrokken; dit sluit aan op de afspraak.

In het resterende deel van 2013 zal worden gewerkt aan een gezamenlijke systematische programmering van de uitvoering tussen de waterschappen, RWS en het Wabo-bevoegd gezag (de BRZO Omgevingsdiensten en de Inspectie SVW).

* Deze inspecties vinden plaats in de zogenaamde 'koude' reguliere fase, waarbij geen sprake is van een calamiteit. De uitvoerend ambtenaar is bevoegd en verantwoordelijk voor een juiste uitvoering van de inspectie. Zodra sprake is van een calamiteit/ramp ('warme' fase) ligt de verantwoordelijkheid/bevoegdheid bij de waterpartij in wiens beheergebied de calamiteit heeft plaatsgevonden.

Risico/knelpunt: de waterschappen dienen over en weer dienstverleningscontracten vast te stellen.

Doel is deels bereikt. 😞

4. Handhaving (één landelijk contract inspectievluchten)

Afspraak:

- 1) In 2013 heeft minimaal de helft van de waterschappen en de regionale diensten van Rijkswaterstaat minimaal één vorm van samenwerking op het gebied van handhaving.
- 2) De te bereiken doelmatigheidswinst bij gezamenlijke inspectievluchten wordt nader beschouwd. Op basis van deze uitkomsten maken Rijkswaterstaat en waterschappen vóór 1 juli 2013 concrete afspraken over gezamenlijk uit te voeren inspectievluchten, bij voorkeur op basis van één landelijk contract, waarbij regionale uitwerking mogelijk blijft.

Eerste doel is bereikt. Wat betreft de gezamenlijke inspectievluchten: RWS heeft in 2013 gesprekken gevoerd met de waterschappen die hiervoor belangstelling hadden. Een totaal rapportage is opgemaakt (gereedgekomen najaar 2013), een Europese aanbesteding kan/moet worden voorbereid. Het initiatief hiertoe ligt bij RWS, een groot deel van de waterschappen neemt deel. Het doel is bereikt, n.l. een nadere beschouwing heeft plaatsgevonden en afspraken zijn gemaakt. Concretisering in de vorm van een Europese aanbesteding vindt plaats in 2014. Per saldo is een kostenbesparing te verwachten.

Doel is bereikt. 😊

5. Samenloop (één landelijke set gezamenlijke afspraken)

Afspraak

- 1) Eind 2012 is een uniforme set werkafspraken gereed over vergunningverlening in geval van samenloop. Het doel is dat na accordering tenminste vijf diensten van Rijkswaterstaat en 12 waterschappen hier mee gaan werken.
- 2) Eerste kwartaal van 2013 zullen de landelijke afspraken over samenwerking bij handhaving in geval van samenloop gereed zijn en door tenminste vijf diensten van Rijkswaterstaat en 12 waterschappen gebruikt worden.
- 3) Het doel is dat eind 2013 Rijkswaterstaat en alle waterschappen gebruik maken van deze afspraken.

Concreet resultaat tot heden: inhoudelijk is het project klaar. Alle bestaande samenloopafspraken zijn geïventariseerd en lijken inhoudelijk veel op elkaar. Een nieuw format ligt gereed, dat passend is als nationaal uniforme afspraken/SLA. Doel: verbindt alle waterschappen en RWS-diensten in één bestuurlijk te ondertekenen document 'samenloop'. Route: werkgroep legt aan alle partijen document voor met vraag om commitment; bij commitment door bestuurlijke ondertekening bekrachtiging.

Doel is bereikt. 😊

6. Kader/kennisportaal

Afspraak : Rijkswaterstaat zal in 2012 het kader aan de waterschappen beschikbaar stellen. Samen met Rijkswaterstaat zal door de waterschappen worden bekeken waar het kader gebruikt kan worden voor de processen vergunningverlening en handhaving. Bij een positief evaluatieresultaat zal uiterlijk eind 2013 het kader daadwerkelijk toegepast worden.

Voor een goed begrip zij vermeld dat het RWS-kader vergunningverlening en handhaving een uitgebreide verzameling documenten omvat. Een deel kan worden aangemerkt als kaderstellend, een ander deel kan worden beschouwd als een kennisportaal.

Het RWS-kader is slechts benut door een beperkt aantal medewerkers van waterschappen. De uniformering en afstemming van werkprocessen en inhoudelijke aspecten bleek een weerbarstig proces, dat meer tijd nodig heeft.

Half 2013 is besloten een nieuwe start te maken. Het delen van kennis komt nu voorop te staan, omdat de mogelijkheden op dit gebied nog onvoldoende worden benut. In de praktijk wordt nog (te) vaak een wiel opnieuw uitgevonden.

Doel is niet bereikt. 😞

7. Voorschriften strandbebouwing

Afspraak :

- 1) Op basis van een eerste inventarisatie van de huidige werkwijze, die recent is afgerond, worden de verschillen en overeenkomsten in kaart gebracht en in oktober 2012 aan medewerkers vergunningverlening van de waterschappen en Rijkswaterstaat voorgelegd. Dat betreffen de waterschappen en regionale diensten van de kustprovincies.
- 2) Het voorstel tot uniformering van de bouwvoorschriften zal medio maart 2013 gereed zijn.
- 3) Implementatie binnen de organisaties zal gereed zijn in het vierde kwartaal van 2013.

De oorspronkelijke afspraak om met één uniforme set afspraken te komen is vanwege inhoudelijke argumenten omgezet naar een afspraak om te komen tot één gezamenlijk afwegingskader. Inmiddels is een concept-rapport opgeleverd met als titel "Naar een afwegingskader voor strandbebouwing".

Hierin staat een overzicht van:

1. hoe (divers) het nu geregeld is
2. tegen welke belemmeringen vv en hh oplopen (o.a. kennisleemten en dilemma's)
3. welke doelen en uitgangspunten leidend zijn bij het stellen van voorschriften
4. adviezen voor te stellen voorschriften
5. adviezen voor toekomstige samenwerking
6. adviezen voor onderzoek naar kennisleemten.

In een komend overleg (voorzien in januari 2014) tussen de kustwaterschappen (5) en rws kustonderdelen (4) zal de richting voor vervolg (= implementatie) in concrete stappen uitgezet moeten worden. Het doel is vast te stellen welke aanbevelingen van de werkgroep worden overgenomen en de daarbij behorende acties uit te zetten. Tevens vast te stellen welke dilemma's er bestaan en een procesafspraken maken hoe te handelen in deze situaties. Voortzetting via pilots, streven is elkaar vinden in een gemeenschappelijk doel, niet in details.

Risico/knelpunt: door gemeente gestelde voorschriften aan strandbebouwing staan soms haaks op die van RWS en de waterschappen.☒

Doel is deels bereikt. 😊

8. Lean/Kr8

Afspraak

- 1) Voor leidinggevenden van Rijkswaterstaat en waterschappen zullen drie regionale leerkringen worden opgezet (start: begin 2013, vier bijeenkomsten per jaar); daarnaast kunnen waterschappers deelnemen aan de KR8-trainingen van Rijkswaterstaat.
- 2) Voor procesbegeleiders zullen drie regionale platforms worden ontwikkeld (start: begin 2013, vier bijeenkomsten per jaar); daarnaast kan meegedraaid worden in elkaars verbetertrajecten.
- 3) Voor medewerkers wordt personele uitwisseling rond LEAN/KR8 georganiseerd (vanaf 2013 tenminste 5 medewerkers per jaar), waarbij uitwisseling een middel is om uitwisseling van kennis en ervaring te bereiken.
- 4) Voor alle doelgroepen zal samen met de organisatie van Water Ontmoet Water een digitale kennisbank (aanbod kennismakingsbezoeken) en een discussiegroep worden opgezet.

Concreet resultaat tot heden: geen extra effort naast hetgeen al in gang gezet was en de spin off hiervan. Door low key aandacht is het doel niet gerealiseerd. De low key aandacht is conform besluit van het Bestuurlijk Overleg van december 2012.

Doel is niet bereikt. 😞

9. Bedrijfsvergelijking

Afspraak

- 1) In 2012 wordt een onderzoeksopdracht voor een gezamenlijke bedrijfsvergelijking geformuleerd.
- 2) In 2013 wordt een bedrijfsvergelijking uitgevoerd door Rijkswaterstaat en waterschappen op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
- 3) De resultaten worden besproken in de AgVH en de LOVH waar tevens afspraken zullen worden gemaakt over de follow-up.

In augustus 2013 is de analyse afgerond. De resultaten zijn ingebracht en bediscussieerd in het gezamenlijke overleg LOVH/AgVH van 17 oktober jl. Meerdere uit de bedrijfsvergelijking voortgekomen leerthema's zijn ondergebracht in de potentieel nieuwe projecten risicogestuurd toezicht en efficiënt benutten van elkaars expertise. Eind 2013 wordt de bedrijfsvergelijking opgeleverd en zal inzicht geven in de prestaties en de leer-/verbeterpunten.

Doel is bereikt. 😊

10. Riolering

Afspraak: Eind 2013 werken Rijkswaterstaat en waterschappen samen bij de GRP advisering aan gemeenten en op het vlak van kennisuitwisseling. De uitwerking vindt vanuit de regio plaats, waarbij regio's invulling kunnen geven op de manier zoals dat nu plaatsvindt in Noord-Nederland.

Tot medio 2013 werd goed samengewerkt tussen 18 waterschappen en het landelijke RWS-rioleringsteam. Er werd vooral veel informatie en kennis uitgewisseld.

Door een grote onderbezetting bij het landelijke RWS-rioleringsteam is onvoldoende tijd om de samenwerking met meer waterschappen uit te bouwen. Voorzien wordt dat deze onderbezetting niet op korte termijn ongedaan wordt gemaakt, voortzetting van het project heeft niet de eerste prioriteit. RWS verkent momenteel de meerwaarde van aandacht voor rioleringszaken in relatie tot overige taken.

Doel is deels bereikt. 😊

11. ICT (SAW@)

Afspraak: Rijkswaterstaat en de waterschappen onderzoeken voor eind 2012 de mogelijkheden voor het gezamenlijk aanschaffen en beheren van één informatiesysteem vergunningverlening, toezicht en handhaving. Op basis hiervan maken zij begin 2013 een keuze tussen het verbeteren van bestaande systemen of implementeren van nieuwe systemen.

In het kader van het project Saw@ is een gunningsbesluit genomen. RWS en de zeven 'koplopers' van de waterschappen zijn gestart met de realisatie, de invoering van het systeem PowerBrowser. De komende tijd wordt een gezamenlijke basisinrichting bepaald. Het systeem moet in oktober 2014 live gaan.

Doel is bereikt. 😊